

Briselē, 2020. gada 21. decembrī
(OR. en)

14292/20

UD 402

DARBA REZULTĀTI

Sūtītājs:	Padomes Ģenerālsekretariāts
Saņēmējs:	delegācijas
Iepr. dok. Nr.:	12194/20 REV 4 and 13831/20
Temats:	Padomes secinājumi saistībā ar muitas savienības pāreju uz nākamo līmeni: rīcības plāns

Pielikumā pievienoti Padomes secinājumi saistībā ar muitas savienības pāreju uz nākamo līmeni: rīcības plāns; secinājumi apstiprināti rakstiskā procedūrā, kas pabeigta 2020. gada 18. decembrī.

Padomes secinājumi saistībā ar muitas savienības pāreju uz nākamo līmeni: rīcības plāns

I. Ievaddaļa

Eiropas Savienības Padome,

ATGĀDINA

- Padomes secinājumus par ES muitas savienības un tās pārvaldības pilnveidošanu ¹, kuros Padome aicināja dalībvalstis un Komisiju īstenot Savienības Muitas kodeksu (turpmāk SMK) kā vienu no galvenajām prioritātēm un izstrādāt muitas IT sistēmu visaptverošu vidējā termiņa un ilgtermiņa stratēģiju;
- Padomes secinājumus par Pirmo divgadu ziņojumu par gūtajiem panākumiem attiecībā uz ES muitas savienības un tās pārvaldības pilnveidošanu, kuros aicināts turpināt pilnveidot muitas savienības darbības rezultātu novērtēšanu un tās izmantošanu ²;
- Padomes secinājumus par otro progresu ziņojumu par ES muitas riska pārvaldības stratēģijas un rīcības plāna īstenošanu ³, kuros uzsvērts, ka savlaicīgi ir jānodrošina elektroniskās sistēmas, kā paredzēts SMK, lai ļautu muitas administrācijām pārvaldīt finanšu un drošības riskus, vienlaikus vienkāršojot tirdzniecību;
- Padomes secinājumus par turpmāko virzību ar mērķi uzlabot informācijas apmaiņu un nodrošināt ES informācijas sistēmu sadarbību ⁴, kuros augstākā politiskā prioritāte ir piešķirta drošības un robežu pārvaldības sistēmu sadarbībai ar muitas sistēmām;

¹ Dok. 7585/1/17 REV 1.

² Dok. 5650/19.

³ Dok. 15497/18.

⁴ Dok. 10151/17.

- Padomes secinājumus par turpmāko darbību saistībā ar Savienības Muitas kodeksu ⁵, kuros Padome uzsvēra, ka ir svarīgi, lai darbs balstītos uz reālām izmaksām un laika plānošanu, un īpaši norādīja, ka jāturpina darbs, lai tirdzniecību vēl vairāk veicinātu un vienkāršotu;
- Padomes secinājumus par ES muitas savienības pārvaldības reformu ⁶, kuros norādīts, ka ES muitas savienība ir viens no Eiropas integrācijas un Eiropas politikas veiksmīgākajiem piemēriem;
- ATZĪST darbu novatoriskajā nākotnes plānošanas projektā "Muitas nākotne ES 2040. gadā" (*The Future of Customs in the EU 2040*), kas vērsts uz to, lai galvenajām ieinteresētajām personām radītu kopīgu un stratēģisku izpratni par veidiem, kā risināt muitas pašreizējās un nākotnes problēmas, un lai radītu redzējumu par to, kādai vajadzētu būt ES muitai 2040. gadā;
- NORĀDA, ka dalībvalstu muitas dienesti sekmīgi īsteno SMK, un UZSVER, ka tiem ir plašs kontroles pienākumu klāsts attiecībā uz fiskāliem un nefiskāliem mērķiem;
- ATZĪST,
 - ka strauji mainīgā pasaule, digitālās pārveides paātrināšanās un jaunu darījumdarbības modeļu, piemēram, e-komercijas, rašanās un turklāt arī *Brexit* un Covid-19 krīzes ietekme rada izaicinājumus visām ieinteresētajām personām;
 - ka, neraugoties uz šīm problēmām, muitas savienība šajā sarežģītajā laikā ir pierādījusi, ka darbojas sekmīgi, un muitas dienesti ir turpinājušas nodrošināt starptautiskās piegādes ķēdes vienmērīgu plūsmu un drošību un ir turpinājušas aizsargāt ES un tās dalībvalstu finanšu intereses, kā arī tās iedzīvotāju drošību un drošumu;

⁵ OV C 357, 29.9.2016., 2. lpp.

⁶ Dok. ST 9688/14.

- ATZINĪGI VĒRTĒ Komisijas paziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei un Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai, kurā paredzēts pacelt muitas savienību nākamajā līmenī un ierosināti vērienīgi pasākumi, kuru mērķis ir stiprināt muitas savienību, kas aizsargā sabiedrību, darbojas proaktīvi un veicina tirdzniecību, kurā tiek ievēroti noteikumi;

II. Iedarbīgāka muitas risku pārvaldība, lai varētu veikt produktīvāku kontroli

- AICINA Komisiju izstrādāt detalizētu aprakstu par ES kopējo analītikas spēju uzdevumiem, lomu, darbības modeli un pozicionēšanu, lai vēl vairāk stiprinātu efektivitāti un radītu pievienoto vērtību riska pārvaldības stratēģijai; un sniegt juridisku un finansiālu novērtējumu, tostarp datu aizsardzības un datu drošības jautājumos, PATUROT PRĀTĀ dalībvalstu un Komisijas attiecīgās kompetences un resursus riska pārvaldības un kontroles jomā;
- UZSVER, ka, attīstot ES kopējās analītikas spējas, ir svarīgi cieši sadarboties ar dalībvalstīm;
- MUDINA Komisiju un dalībvalstis izvērtēt dažu pasažieru datu reģistra datu iespējamu izmantošanu konkrētiem muitas kontroles mērķiem un ar to saistītajai riska analīzei, ņemot vērā darbu, kas šajā jomā patlaban notiek PMO un ICAO un attiecībā uz pamattiesībām un datu aizsardzību;
- MUDINA Komisiju apsvērt jauno tehnoloģiju, jo īpaši mākslīgā intelekta, integrēšanu datu analīzē;
- GAIDA trešo progresu ziņojumu ⁷, lai izvērtētu vajadzību pēc jaunas riska pārvaldības stratēģijas, un UZSVER, cik vispārēji svarīgi ir stiprināt sadarbību starp dalībvalstīm, kā arī to, ka jāsauglabā to elastība; un AICINA Komisiju ņemt vērā speciālās zināšanas un esošās struktūras, ko šajā sakarā īsteno dalībvalstis;

⁷ Dok. 15497/18.

III. E-komercijas pārvaldība

- UZSVER, ka dalībvalstīm ir cieši jāsadarbojas e-komercijas jomā un jāpanāk labāka sinerģija attiecībā uz riska analīzi, ņemot vērā problēmas, ko rada pieaugošie apjomi šajā jomā;
- MUDINA Komisiju ciešā sadarbībā ar dalībvalstīm turpināt izskatīt savāktu PVN datu izmantošanu muitas vajadzībām, pievēršoties gan tirdzniecības atvieglošanai, gan uz risku balstītai kontrolei, un tās juridiskās un tehniskās sekas, tostarp datu aizsardzības un datu drošības jautājumus, kā arī iespējamo slogu un izmaksas ekonomikai un administrācijām;
- GAIDA Komisijas novērtējumu par e-komercijas dalībnieku lomu un pienākumiem, tostarp:
 - vai un kā elektroniski pieejami dati par tiešsaistes tirdzniecības vietām varētu racionalizēt muitas arvien lielākam skaitam e-komercijas preču un kopīgi novērst muitas un nodokļu riskus, vienlaikus sekmējot efektīvāku kontroli;
 - par iespējamo ietekmi uz dalībvalstu muitas dienestu ierobežotajām IT spējām;

un AICINA Komisiju saglabāt paredzēto laikposmu iespējamu SMK grozījumu ierosināšanai, kas var būt vajadzīgi pēc novērtējuma;

IV. Noteikumu ievērošanas uzlabošana un veicināšana

- UZSVER, ka ir svarīgi turpināt strādāt pie SMK paketes turpmākas inovācijas un vēl vairāk atvieglot tirdzniecību, tostarp pieņemot pasākumus, lai palielinātu ieguvumus atzītajiem komersantiem;

- MUDINA Komisiju pastiprināt centienus saistībā ar atzītā komersanta programmu, kurā aicināts panākt pēc iespējas līdzīgu dalībvalstu praksi, lai panāktu saskaņotu ieviešanu attiecībā uz atzītā komersanta atļauju piešķiršanu un pārvaldību, tostarp pastāvīgi uzraudzīt šo statusu, un paplašināt un uzlabot mūsu atzītā komersanta savstarpējas atzīšanas nolīgumus ar trešām valstīm, lai uzlabotu piegādes ķēdes drošību un veicinātu likumīgu tirdzniecību.
- GAIDA paredzēto ES vienloga vides muitas jomā izveidi un UZSVER, ka priekšnosacījums sekmīgai vienloga vides muitas jomā īstenošanai ir pietiekama deklarēšanas prasību harmonizācija ar multu nesaistītās politikas jomās un ka būtu jāparedz pietiekami ilgs īstenošanas laiks visām iesaistītajām personām;
- MUDINA Komisiju kopā ar dalībvalstīm, ņemot vērā pieredzi, kas līdz šim gūta saistībā ar Covid-19 krīzi, izpētīt iespējas krīzes pārvaldības plānam muitas jomā, tostarp attiecīgiem tiesību aktu grozījumiem, ko varētu piemērot uz laiku, un kas varētu, piemēram, piedāvāt maksājumu un procedūru atvieglojumus, kā arī konkrētus vienotus un vispārējus atbrīvojumus no muitas nodokļiem turpmākas krīzes gadījumā;
- CER, ka līdz 2021. gada beigām tiks pabeigts SMK starpposma izvērtējums, jo īpaši attiecībā uz IT sistēmām, un MUDINA Komisiju pēc SMK pilnīgas īstenošanas veikt visaptverošu izvērtējumu;
- ATGĀDINA problēmas, kādas saistījās ar iepriekšējiem centieniem izveidot tiesisko regulējumu muitas noteikumu pārkāpumu un sankciju harmonizēšanai; tādēļ MUDINA Komisiju iesaistīt dalībvalstis jau sākotnējos apsvērumos, lai nodrošinātu, ka iespējamie rezultāti garantēs pragmatiskus risinājumus, kuros ir ievērota valstu kompetence un kuri ir saderīgi ar dalībvalstu tiesisko regulējumu;

- MUDINA Komisiju nākt klajā ar Savienības sistēmas starptautiskai sadarbībai un savstarpējai administratīvai palīdzībai muitas jautājumos visaptverošu analīzi, lai pēc iespējas drīz, vēlākais līdz 2021. gada ceturtajam ceturksnim, ierosinātu iespējamus vispārīga vai konkrēta rakstura/tvēruma uzlabojumus;

V. Muita, kas darbojas vienoti

- MUDINA Komisiju pēc iespējas drīz publicēt pētījumu par Šengenas informācijas sistēmas un Eiropola datu sadarbības ar muitas importa kontroles sistēmu (*ICS 2*) izveides iespējamību, kurā būtu jāizvērtē iespējas, kas saistītas ar šo trīs sistēmu sadarbību, kā arī ar to saistītie finansiālie, darbības, tehniskie un juridiskie problemātiskie jautājumi, tostarp datu aizsardzības un konfidencialitātes jautājumi;
- UZSVER, ka ir jāpastiprina sadarbība starp muitas dienestiem, policiju un citiem tiesībsardzības dienestiem. Tas ietver muitas dienestu, kā arī attiecīgo Komisijas dienestu pilnīgu iesaistīšanu plānošanā un darbībā, kas saistītas ar ES smagās un organizētās noziedzības draudu novērtējumu, lai panāktu augsta līmeņa sinerģiju un izvairītos no dublēšanās;
- ŅEM VĒRĀ Komisijas iesaistīšanos pārdomās par to, kā uzlabot galveno darbības rādītāju izmantošanu, un ĪPAŠI NORĀDA, ka plānotajā novērtējumā par tiesiskā regulējuma nepieciešamību būtu jāiekļauj iespējami alternatīvi varianti;
- UZSVER, ka ir svarīgi, lai dalībvalstis izmantotu modernu un uzticamu aprīkojumu nolūkā uzlabot kontroles efektivitāti un vidējā termiņā sasniegt līdzvērtīgus kontroles rezultātus;
- APSTIPRINA, ka dalībvalstu sadarbība ir būtiska ES muitas savienības daļa nolūkā aizsargāt ES finanšu intereses un attiecībā uz drošumu un drošību, un AICINA Komisiju veicināt efektīvu un uz vajadzībām balstītu sadarbību nolūkā uzlabot prakses saskaņošanu starp dalībvalstīm, tostarp, izmantojot īpašus sadarbības formātus saskaņā ar muitas programmām, piemēram, dalībvalstīm ar līdzīgām ģeogrāfiskām vai tematiskām problēmām;

- ATZINĪGI VĒRTĒ pārdomu grupas izveidi nolūkā turpināt ar nākotnes plānošanas projektu sāktu darbu un apsvērt turpmākus krīzes pārvarēšanas risinājumus; pārdomās būtu jāpievēršas arī iespējai uzlabot cilvēku spēju veidošanu un muitas ierēdņu apmācību, tostarp iespējai brīvprātīgi īstenot mobilitātes programmas, un AICINA Komisiju kopā ar dalībvalstīm vienoties par skaidrām grupas pilnvarām;
- NORĀDA, ka rīcība saistībā ar ietekmes novērtējumu par ES muitas savienības turpmāko pārvaldību varētu ietvert būtiskas strukturālas pārveides attiecībā uz muitas savienības turpmāko darbību, tostarp, – kā vienu no dažādajiem variantiem – iespēju izveidot ES muitas aģentūru; tādēļ UZSVER, ka novērtējumā būtu jāņem vērā dalībvalstu speciālās zināšanas, tajā būtu jāiekļauj visi iespējamie alternatīvie risinājumi un būtu jāparedz laikposms padziļinātām pārdomām.

VI. Nobeiguma secinājumi

- ĪPAŠI NORĀDA, ka sarežģītas problēmas muitas jomā vislabāk var risināt sadarbībā, vienlaikus pilnībā ievērojot ES iestāžu un dalībvalstu kompetences un pienākumus, un ka muitas savienībai arī turpmāk būtu jāspēj ņemt vērā dalībvalstu īpašos apstākļus;
- UZSVER, ka ES muitas savienības darbības uzlabošanas nolūkā veiktajiem pasākumiem – ņemot vērā to, ka ES muitas savienība principā darbojas labi – vajadzētu būt pirmām kārtām balstītiem uz esošiem resursiem, struktūrām un procedūrām; tomēr tajā pašā laikā būtu jāpievērš uzmanība jauninājumiem un mainīgajiem apstākļiem, kādos muita darbojas, lai muitas savienību paceltu nākamajā līmenī;
- NORĀDA, ka muitas savienības izveides darbībās attiecīgā gadījumā būtu jāiekļauj arī vides ilgtspējas elementi, lai jo īpaši sekmētu cīņu pret klimata pārmaiņām;

- UZSVER, ka, ņemot vērā ierobežotos resursus, jo īpaši IT jomā, visas darbības ir jāsakārto prioritārā secībā, kas balstīta uz to ietekmi uz ekonomikas konkurētspējas stiprināšanu, vienlaikus aizsargājot ES iedzīvotājus, finanšu intereses un iekšējo tirgu no draudiem, ko rada nelikumīga un neatbilstīga tirdzniecība, tām jābūt balstītām uz rūpīgu izmaksu un ieguvumu analīzi, jāsniedz skaidra pievienotā vērtība saistībā ar iespējamu krīžu vai problēmu pienācīgu risināšanu, un jāparedz reālistiski īstenošanas termiņi, bet vienlaikus darbs pie jauniem pasākumiem nedrīkstētu kavēt Savienības Muitas kodeksa pilnīgu īstenošanu;
- UZSVER Muitas iestāžu ģenerāldirektoru augsta līmeņa darba grupas svarīgo nozīmi un LŪDZ tai izskatīt stratēģiski svarīgu darbību īstenošanu un to saskaņotību ar šiem secinājumiem, tostarp pienācīgā brīdī izvērtējot ietekmes novērtējuma par ES muitas savienības turpmāko pārvaldību rezultātus, un AICINA Komisiju darbību pašreizējo stāvokli iekļaut divgadu ziņojumā par panākumiem ES muitas savienības un tās pārvaldības izstrādē;
- AICINA Komisiju darbību pašreizējo stāvokli iekļaut divgadu ziņojumā par panākumiem ES muitas savienības un tās pārvaldības izstrādē.